

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

Udgaaer i et Antal af 1600 Eksempl.
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 409

Fredag den 29 Juli 1921

9de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postkassen eller ved
vort Bud i Allinge, Sandvig, Ølsker, Rø,
Rutsker, Rø og Klemensker

"Nord-Bornholms Ugeblad"

har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

oplæger gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"

udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvvaarlig.

Sommernat.

Den lyse Sommernat
Har bredt ud sit Slør
Og Maanestraaler kæmper
imod Skygger.
Det damper over Kral
Og over Kørels Rør,
Hvor Mosekonen silde staar
og brygger.

Den lyse Sommernat,
Den lokker Minder frem
Der væves ind i Maanestraaler bløde.
Hvor dvæler nu min Skat, —
Til hendes fjerne Hjem
Min Tanke gaar og til
vort lagre Møde.

Du lyse Sommernat
Som suger Længsel tyst,
Mens sagte Hjerterets Højtidsklokker
kimer.

- Vær du mit Vidne, at
Jeg husker klart og lyst
Hver vaagen Drøm
fra dine Dæmringstimer.

Oscar Madsen.

Fra det gamle Kronborg.

"Brogede Blade" — (Dg.Nyh.)

Med den nyere Tids Begyndelse voksede Helsingør til Danmarks anseeligste By næst København. Det var de Tusinder af Skibe, der passerende forbi, som gav den sit Præg. Søfolk af alle Nationer mødtes her, og fremmede Kunstnere og Haandværkere, der hjalp med ved Opløsningen af de nye Slotte, tog Ophold i den livlige Handelsby. Der kom paa den Maade noget friskt og uroligt, men ogsaa noget materialistisk over Helsingør — naar Reformationen gennemførtes der senere end noget andet Sted, skal Grunden have været, at Indbyggerne ikke gjorde sig synderlig Eftertanke om Religion formedelst det vellystige Levned, da de mest var Værsthusmænd, som med fremmede Skibsfolk levede i Svir, drak og doblede sammen og snart igen sloges paa Gader og Stræder, hvor over Byen har faaet adskillige Love, som sigter til at hæmme Mord, Hor, Drik og Dobbelt.

Slottet bygges.

Det var Frederik den Anden, der i Stedet for det gamle Ørekrog eller Krogen lod opføre det store og rummelige Kronborg Slot. Alice Müller har givet nogle Billeder af Slottets Historie. Hun fortæller, hvor-

ledes Kongen med Iver og Interesse fulgte Byggearbejdet, ofte opholdt sig paa Stedet eller kom fra Frederiksborg, for personlig at afgøre saa et, saa et andet Spørgsmaal. De mange Aar, Kronborg var under Opførelse, bevirkede naturligvis, at Smagens og Modens Svingninger ogsaa hidførte væsentlige Ændringer i de oprindelige Planer for Slotsbygningen. Det anses saaledes for utvivlsomt, at Slottet efter de første Planer skulde have været opført af røde Sten, ja, det paastaas endog, at hele den nordre Fløj har været fuldstændt paa denne Maade, hvorefter man ogsaa allerede af fuld Kraft byggede paa den søndre og vestre Fløj.

En ny Bygmester, Antonius von Obergren, der var tilkaldt paa Grund af den tidligere Mester Hans Paa-skes Fraværelse ved Fæstningsarbejdet i Bohus, fik imidlertid Frederik den Anden overført til med Hensyn til de endnu under Opførelse værende Bygninger at gøre en Afgivelse fra det en Gang vedtagne. En Tendens til Fordel for de hvide og graa Sten paa de tidligere saa almindelige yndede rødes Bekostning havde i flere Aar gjort sig stærkt gældende, og naar Kongen med en Indrømmelse af denne Smagsretnings Betingelse indlod sig paa Murenes Beklædning med hugne Sandsten, maa Grunden her til sikkert ogsaa søges i, at Frederik den Anden langt fra var blind for, i hvor høj Grad den langt rigere Anvendelse af Stenhuggerarbejde, som herved muliggjordes, vilde forøge Slottets pyntelige Udseende. Sikkert har man heller ikke fortrudt den gjorde Forandring, thi da Slottet 1584 præsenterede sig omtrent fuldstændt efter den nye Plan, vandt det almindelig Bifald og pristest som det smukkeste Slot i Norden.

Endnu stod den efter den første Plan opførte nordre Fløj tilbage og stak med sine røde Mure underligt af mod det øvrige. Antonius von Obergren fik nu ogsaa Ordre til at beklæde denne Bygning med hugne Sten; men det var langt fra hvad han havde tænkt sig, og følgende sit eget Hoved, indlod han sig nu paa et meget voveligt Foretagende. Idet han gav det Udseende af, at han havde misforstaaet den kongelige Ordre, nedrev han omtrent ganske den nordre Fløj, og stor var Kongens og hans Tilsynsmænds Bestyrtelse og Vrede, da de kom til Kronborg og fandt hele den for kort Tid siden fuldførte Fløj med de mange pragtfulde Gemakker saa godt som i Ruiner.

Gjort Gerning stod dog nu ej til at ændre, og efter at have redet Stormen af opførte Mester Antonius nu Bygningen helt fra ny og i en Skikkelse, det sikkert var mere til Pryd for Slottet som Helhed, end det oprindelige Udkast vilde være bleven. Det heldige Resultat formildede Kongen, han ikke blot til-

gav sin egenraadige Bygmester, men gav ham en større Pengesum ekstra til Tegn paa sin Tilfredshed.

Slottet var virkelig et af den nederlandske Renæssances Mesterværker. Af de 5 Taarne var de 4 udvendige, men det 5. inde i Gaarden midt for den søndre Fløj. Indvendig var Slottet udstyret med en for sin Tid ukendt Pragt. Kunstigt vævede Tapeter fremstillede historiske Emner, eller som i Riddersalen de danske Kongers Portrætter dækkede Væggene, pragtfulde Malerier smykkede Loftene, og her til Lands sjældne Møbler, dels forskrevne fra Udlandet og dels udførte af de mange fremmede Haandværkere, som Frederik den Anden havde indkaldt, prydede Kronborgs mange Sale og Gemakker.

Frederik den Anden fik ikke Lejlighed til at glæde sig ret længe over sit smukke Slot; han døde ganske kort Tid efter dets Fuldstændelse. Men ogsaa Sønnen Christian den Fjerde, elskede Kronborg og forbedrede og forskønnede det stadigt. Søsteren, Prinsesse Annas Bryllup med Kong Jakob af Skotland fejredes her — dog var Kongen ikke selv til Stede, men viedes ved Stedfortræder. Et Aars Tid efter boede Jacob og hans unge Dronning der dog en Maaned, idet de overværede hendes ældste Søsters Bryllup med Hertugen af Brunsvig. Baade Vand og Ild hærgede gentagne Gange Slottet.

Aarene 1619—20 var triste Aar for Helsingør. Pesten rasede og bortrev en stor Del af Byens Indbyggere. Helsingør By og særlig Kronborg led ogsaa ofte meget stærkt af Stormflod, der i høj Grad beskadigede Fæstningsværkerne mod Søen; alter og alter maatte disse med store Bekostninger istandsættes og forbedres.

1629 truede en anden Fjende Slottet; Natten mellem 24. og 25. September udbrød en heftig Ildløs; der blæste en stærk Sydøststorm, al Redning var umulig, og i Løbet af nogle faa Timer var næsten hele Slottet og det meste af det kostbare Bohave i Bund og Grund ødelagt. Kun Murværket stod tilbage.

Kirsten Munk, der just da laa i Barselseng paa Kronborg, maatte i Natens Mulm og Mørke bæres ud af det brændende Slot og tillige med sine Børn midlertidig anbringes i et af de nærmeste Borgerhjem.

Man turde først næsten slet ikke tænke paa at faa det ødelagte Slot rejst paany. Christian den Fjerde hvilede dog ikke, førend han alter — trods sine paa den Tid smaa Midler — fik alt sat i den forrige Stand, og allerede i 1635 maa disse Arbejder have været tilendebragte, da Kongen dette Aar gav hollandske Gesandter Audiens paa Kronborg.

Kirsten Munk, der ved "sine grove Ekceser" i saa høj Grad fortørnede Christian den Fjerde, opholdt sig ofte paa Kronborg, og i sine

Breve skriver Kongen herom: "Fru Kirsten løb gal i København, paa Kronborg og andet Steds med Rhingreven", og videre: "Fru Kirsten var en rum Tid paa Kronborg med Rhingreven, og vilde ikke til København", og da hun omsider adlød den kongelige Befaling og forlod Kronborg, mødte hun atter Rhingreven en Mil fra København, sad sammen med ham i Vognen, medens de "continuerligen kyssedes paa Vejen". At Kongen havde al mulig Grund til at beklage sig og ønske, at han var bleven advaret i Tide, saa at han havde kunnet give Fru Kirsten en alvorlig Paamindelse "førend hun var kommen videre i Teksten", vil sikkert enhver indrømme.

Paa Fodtur gennem Europa.

Servus fortæller om sine Daghogsoptegnelser og Minder.

(Kun for Nordbornholms Ugeblad)

—x—

Hvorledes skildre Paris — denne Verdens skønneste, livligste og næststørste By, hvis samlede Gadelængde er ca. 900 km, hvoraf de 200 km er lige, brede, beplantede Boulevarder — en Strækning som herfra til København! — Og dog findes der næppe nogen Storby, ikke engang København, hvor man saa let kan orientere sig. Det er de brede Gader og de mange karakteristiske monumentale Bygninger — deriblandt Byens ca. 150 Kirker — der gør det saa let for de fremmede at finde sig tilrette, idet disse Gader altid fører til en eller anden Seværdighed, et Slot, en Kirke, en Obelisk eller en Triumfbue.

Paris er som et Æg. Blommen er den gamle By, La Cité, der er bygget paa de smaa Øer i Seinen med Notre Dame kirken ejendommelige Taarne ragende op som Stander. Det var vel 1000 Aar siden at Floden afgav et naturligt Værn, saa blev der ikke Plads nok paa Øerne, Flodbredderne bebyggedes og befæstedes 500 Aar senere af Ludvig XIV. Disse Fæstningsværker afgav Plads til de indre Boulevarder; derefter kom ny Bebyggelse og de ydre Boulevarder anlagdes paa disses Forsvarsværker. Endelig har vi 70-ernes Fæstningsværker som en fast Skål udenom Hviden. Denne Skål eksisterer endnu, skønt gennembrudt af Gader og Jernbaner, og en Mængde Landsbyer er ved at lægge et fint Næt udenom, men disse hører ikke til Byen skønt Fæstningsværkerne nu er skudt langt ud i Periferien.

Ad Rue d'Allemagne gør vi vor Entré og drejer om ad Quai de Valmy, hvor der ligger en stor Institution, der giver tilrejsende Haandværkere Husly i 3 Dage, naar de har deres Legitimationspapirer i Orden. Her var allerede samlet en Mængde Men-

nesker. Vi fik 3 Billetter, kom i Bad og fik udleveret en Pose med Nummer. I denne var indlagt et Sæt hvidt Lærredstøj med samme Nummer. Dette Tøj skulde vi tage paa og lægge det andet i Sækken til Desinficering. Iført vort Kakitøj førtes vi ind i den store Spisesal, der sikkert havde Plads til 500 Personer. Ved de dækkede Borde spiste vi Aftensmad, og herfra førtes vi op i andre Etager med Sovesale, hver med 100 Senge. Foran hver Seng er anbragt Nummer, vi finder hurtigt vort, lægger Tøjet paa Stolen og kravler i Seng. — Saa slukkes de elektriske Pærer, alle sover.

Næste Morgen Kl. 6 bringes Sækkene ind med vort Tøj, garanteret fri for Utøj, hvis der har været noget; vi klæder os paa, lægger Lærredstøjet i Posen og gaar ned i Spisesalen og faar vort Morgenfoder. — Alle mulige Tungemaal pludrer løs, der stiftes Bekendtskaber, gives gode Raad. Saa gaar Strømmen atter ud i det fri. Vi staar i Morgensol paa Paris Gader.

Følgende Strømmen gaar vi ned mod Place de la Republique med den store Frihedsstatue, følger Rue du Temple og staar snart foran det prægtige Raadhus (Hotel de Ville). Herfra videre ad Rue de Rivoli, beundrende de flotte Butikker og Hoteller, forbi Louvre og Tuilerierne, Concordepladsen, det store og det lille Palads. Det er Eiffeltårnets Skyskraber, der drager os, og nu staar vi foran Udstillingens elegante Indgangsportal med de mange kulørte elektriske Pærer.

Vi føler os dog ikke vel blandt det elegante Publikum. Vor Klæde- dragt er medtaget af Sol og Regn, Benklæderne flødsede i Kanten og Turistskoene udtraadte. Vi gaar ned til Seinen, hvor Lysdampere piler frem og tilbage, spytter i Vandet og drøfter Situationen. Der er ingen anden Udvej, vor Reservfond maa springe; den er vokset, omsat i Fres, saa det viser sig at være rigeligt til Ekvipering. Vi skifter Klæder i Foretningen — bag en Portiere; det gamle Kluns faar vi i en Pakke og indleverer den paa Nordbanegaarden sammen med Rygsækken mod Garantibevis.

Lette og forholdsvis elegante op-søger vi en billig Fortovsrestaurant, fik lidt Middagsmad og saa afsted til Posthuset eller Breve og Aviser.

Vi forsøgte flere Posthuse uden Resultat, indtil vi endelig fik opgi- vet Adressen paa Hovedpostkontoret. Resten af Dagen tilbragte vi i Tuilerierne, saa de underjordiske Baner og overnattede i Quai de Valmy.

Næste Morgen faldt vor Vej gennem Torvegaderne ned til de store Haller. Der var tætte Stimer af Bøndervogne i alle Gader, læssede med Grøntsager, Frugt, Blomster, Kreaturer og Fjerkræ; Skridt for Skridt maatte vi arbejde os frem gennem det interessante Folkeliv.

Drak Chokolade og spiste frisk- bagt Wienerbrød ved et Fortovs-

saig. Næsten alt serveres paa Ga-
den til billige Priser. Overalt pran-
ger Skille: Café au lait, Chokolade,
Frokostretter og Spisesedler.

Foran Butiker og Barberstuer er
ingen Døre, men lynde Bambus-
stykker, trukne paa Snore, hænger
tæt som en Portiere og spærre Flue-
erne Adgang.

Vi betaler vor Entre til Udstilling-
gen, efter først at have forsynet os
med Mad for hele Dagen, og gaar
omhyggeligt Bygning efter Bygning
igennem. Det er Kunst — Malerier
og Skulptur, ogsaa Krøyer og Bis-
sen er repræsenteret; men det var
kun en forsvindende lille Del af det
mægtige Materiale vi fik set den
Dag.

Ogsaa næste Dag (5. Juli) tilbragte
vi paa Udstillingen. Gennemgik de
mægtige Paladser, hvor alle mulige
industrielle Brancer var i Virksomhed,
saa de besøgende kunde se de sid-
ste forbedrede Opfindelser. Her saa
man f. Eks., hvorledes elegante
Støvler blev lavet paa Maskine i
Løbet af et Kvarter, Pennfabrikati-
on, Urmageri, Cigaretfabrikation, Til-
virkning af Legetøj osv., alt ved
Hjælp af Maskiner, drevne af Elek-
tricitet. Der var Glas- og Flaske-
fabrikation. Interessant var det at
se, hvorledes Glasarbejderne blæste
kunstfærdige forskelligt farvede Va-
ser ud af de lange Rør, formede dem
ved Hjælp af lynsnare Bevægelser
med Røret, snart i Luften, snart med
en fremstaaende Kant eller Spids,
for sluttelig at klippe det overflødige
af med en Saks, som var det Pa-
pir, paasatte Hank og stille dem
frem til Beskuelse.

„Times“ havde sit eget Trykkeri
og Sætter i Virksomhed paa Ud-
stillingen, Sættmaskiner og Rotati-
onspresse, der daglig udspyrede
100,000 Udstillingsaviser med sidste
Nyheder. Der var Billeder, Lito-
grafi og Fotografure. For Enden
af en af de store Haller ragede en
vældig Fregat frem. Gennem en
Kanonport kom man ind i Skibets
Indre, hvor Chokoladefabrikken „Me-
nier“ havde installeret en Virksom-
somhed. Her saa man i forskellige
Afdelinger hvorledes det raa Pro-
dukt ved Maskinernes Hjælp knu-
des og forvandlede til Kager eller
det lækreste Bonbons, som unge
Damer solgte væk af med det samme.

Strømmen fører os gennem den
lange Gang ad en Trappe op paa
Dækket, hvor der fra Forstavnen
haves en vidunderlig Udsigt ned
over Salens Menneskemylder og
forskellige Udstillingsgenstande. —
Hvidklædte Matroser varter Skibets
Gæster op. Ved smaa Borde stil-
les Bakker med Chokolade i fikse
Krus. Ingen lader sig nøde, thi det
koster ikke noget. Det er en smart
Reklame, der maa koste Fabrikken
Millioner, som de senere skal tage
ind ved forøget Salg.

Her gaar Afslutningen strygende,
Matroserne har nok at gøre med at
servere og samle det brugte Service
sammen; Kahyllens Elevatorer gaar
ustandselig op og ned, for at hente
nye Forsyninger, og vi beslutter
herefter at drikke vor Chokolade
paa Fregatten „Menier“ hver For-
middag og hver Eftermiddag, saa-
længe Besøget varer.

Midtskibs staar Skibets Kompas;
men der er det mærkelige ved det,
at der indenfor Glasset opbevares
Verdens største Guldklump og Ver-
dens største Diamant!

Det kunde tage Dage at gaa In-
dustriens Paladser igennem, saa me-
get er der at se, og dog behøver
man ikke at gaa op ad Trapperne
til de øverste Gallerier. Trapperne
er som roterende Baand, ustandse-
lig gaar de op og ned, man behø-
ver blot at holde fast ved Gelæn-
deret.

Her er Møblemøbler i alle Stil-
arter, Saiter af fuldt monterede Væ-

relser, Mode-Saloner, Kunstindustri.

Oppe paa en Balkon er Finsens
Lysinstitut og andre videnskabelige
Samlinger, og udenfor ligger de
underjordiske Haller, hvor uhyre
Kraftmaskiner skaber Drivkraft og
Lys til denne Kæmpe-Udstilling.

Det er trættende at gaa paa Ud-
stilling, selv om det kan være nok
saa interessant. Næste Dag benyt-
tede vi til at se Paris. Først saa vi
Notre Dame-Kirkens imponerende
Bygning med dens mange fantasti-
ske Uhyrer og kunstneriske Udsmyk-
ninger. Kommer man ude fra det
skarpe Sollys ind i Kirkens Indre,
synes den skummel og mørk, Lyset
skinner kun svagt gennem Vindu-
ernes Glasmalerier, men snart faar
man Øje for den harmoniske Skøn-
hed.

I Ly af Kirken ligger de drukne-
des Asyl og vækker til Eftertanke.
Foran la Morgues Glaskister har
mangen fortvivlet Moder fundet sin
Datters afsjælede Legeme.

Over Floden paa den anden Side
ligger Studenterne By, den botani-
ske Have, Pantheon, Observatoriet og
det smukke Luxembourg; men vi
vender tilbage til Floden og de
smaa Øer, hvortil fører flere Broer.
Her ligger Justitspaladset og et lille
Anlæg med Henrik den IV's Rytter-
statue. Udsigten herfra ned ad Flo-
den er vidunderlig. Derovre ligger
Louvre, det prægtige Kongeslot, Tu-
ilerierne, Marsmarken med Udstil-
lingen og Eifeltårnet.

Vi gik saa over og saa Louvres
pragfulde Sale og de derværende
righoldige historiske Samlinger og
berømte Malerier. Napoleon var en
flittig Mand, hvad han havde faaet
slæbt med sig fra sine Krigstogter
i Ægypten (Mumier), Italien (antik
Kunst), ja selv fra det indre Rus-
land, var enestaaende.

Interessant er det, men trættende,
selv for os, der var vant til at bruge
Benene. Kl. 4 gik vi derfor over
i Luxembourg Slotshave og hørte
Militærmusiken spille. Her tilbragte
vi Resten af den vellykkede Dag.

De store og de smaa Bogstaver.

Langt om længe synes der at aabne
sig mulighed for, at vi kan slippe af
med de idiotiske store bogstaver,
vort skriftsprog i lighed med det
tyske er belemt med, og faar alle
skikkelige fremmede til at ryste for-
tvivlet og medliden paa hovedet.
De fleste sagkyndige er enige om,
at de store bogstaver skal væk, der
er gjort indstilling til ministeriet her-
om, og i næste rigsdagssamling vil
der blive forelagt et lovforslag, som
sikkert vil blive vedtaget.

Spørgsmaalet angaar os alle, baa-
de store og smaa, og det er derfor
intet under, at det interesserer stækt.
Mere mærkeligt er det, at meningerne
er stærkt delte, men det er de, og
der er ingen tvivl om, at forslaget
vil vække stærk modstand.

Folk er nemlig saa indpodede
konservative, naar det gælder om
at bevare noget upraktisk gammelt
ragerse — de er tit langt mindre
konservative, naar det kommer an
paa at bevare noget virkelig værdi-
fuldt og godt.

De store bogstaver er upraktiske
og overflødige. Det er vist et sær-
syn at se et barn, der ved sin ud-
trædelse af almueskolen er klar over
den rette brug af de store bogsta-
ver, skønt det er en kendsgerning,
at der anvendes lang tid til at for-
søge dette. At barnet heller ikke
kender forskel paa „kunne“ og „kun-
de“ kan man næppe finde nogen
trøst i, men man har vistnok lov
til at give kyndige skolefolk ret i,

af der er god anledning for al den
tid, der indvindes ved, at de store
bogstaver smides over bord.

Men som sagt, folk er saa kon-
servative. Nogle siger, at de store
bogstaver er kønne og smagfulde.
Andre gider ikke have den smule
ulejlighed det er at gaa væk fra det
en gang saa møjsommelig tillærte.
Og der er maaske endogsaa ganske
enkelte, som finder, at de kvaler de
selv i deres skolelid har gennem-
gaaet med de store bogstaver har
ungerne nu om dage ogsaa godt
af at prøve.

Det minder mig om den gang,
jeg gik i skole paa Sorø Akademi.
Der var de store drenge saa kon-
servative: De smaa drenge skulde
prøve samme kur som de selv hav-
de prøvet, derfor gennemtærskede
de store daglig de smaa uden spor
af foranledning, og havde en stor
drenge en enkelt dag ikke lejlighed
til rigtig at „drøje sig“, ansaa han
dage for rent ud spildt.

En yndet sport var det at lade
de smaa drenge bøje sig ud af vin-
duerne i fjerde sals højde, lade
dem gribe fat i gesimsen over vin-
duerne og stemme op en halv snes
gange, idet det venligt tilføjedes, at
hvis de faldt ned, slog de sig rime-
ligvis.

Saadan omtrent har de arme børn
det, som skal lære de store bogsta-
ver. Kun er der den forskel, at de
næsten aldrig dratter ned, selv om
hr. læreren nok saa tit citerer: Kors,
hvor fik du prygl af fatter, hvis du
faldt og brak dit ben.

Der er ganske vist en gammel
latinsk vismand, som har gjort den
bitre erfaring, at mod dumheder
kæmper selv guderne forgæves. —
Men alligevel, vi vover at haabe.
Det lykkes dog at komme bort fra
de gamle gøiske bogstaver, som
ogsaa var saa nydelige, saa nyde-
lige, men saa fordømt upraktiske.

Det er vist englænderne, som si-
ger, at hvad der er praktisk er og-
saa kønt. Det er lidt meget sagt,
men udviklingen har nu en mærke-
lig tilbøjelighed til at foretrække det
hensigtsmæssige for det mindre hen-
sigtsmæssige. Klangen af høstleerne,
som blev skærpede, og rejsende i
de gamle diligencer havde deres po-
esi, men en selvbinders og en fly-
vemaskines sang lyder heller ikke
ilde.

Nu faar rigsdagen altsaa ordet.
Lad os haabe den tæller tilstrække-
lig mange fornuftige medlemmer,
som indser, at de store bogstaver
er baade upraktiske og unødven-
dige, og at de kun er laant fra Tysk-
land, en gældspost, som af hensyn
til den danske sprog-valuta snarest
bør bringes ud af verden.

Efter „Dg. Nyh.“

Harmonikakunstnerne
Gellin og Borgstrøm giver en Af-
skedskoncert paa Hotel „Allinge“
førstkommende Søndag med delvis
nyt Program.

Paa Lørdag har **Fru Ayoe**
Willumsen lovet at synge i
Selskabelig Forening (Hotel Allinge).
Vi anbefaler Medlemmerne at sikre
sig deres Billetter i Tide, da der
sikkert bliver fuldt Hus. Fruen
rejser paa Mandag til Eng. i Malmø
og fik ved Afskedskoncerten i Gaar
paa Sandkaas Strandpavillon en
stormende Hyldest fra det tætpak-
kede Publikum — et Bevis paa den
store Popularitet, Fruen nyder.

Kreaturtællingen i Olsker
den 15. Juli har givet følgende Re-
sultat:

Heste 407, Kvæg 1864, Svin 732
Faar og Lam 269, Geder og Kid 50,
Høns og Haner 8082, Kyllinger 9349.
Mest beundringsværdigt er Høn-
sebestanden, der udgør ialt 17431,
det er over 1 Dusin for hver Beboer
i Sognet.

M.

Allinge Biograf.

Søndag d. 31. Juli Kl. 8
Kalles uheldigste Dag.

Lattervækkende Lystspil i 2 Akter.
Skuespillerne i dette Lystspil skal
ikke røbes, da de er meget popu-
lære.

Ekstra Numre.
Fra Grænsen mellem
Sverige og Finland.
Den standhaftige Spillemand.
I Hovedrollen Frk. Agnes Andersen
og Laur. Olsen.

Røde Kors

Til Fordel for Røde Kors Allinge-
Sandvig-Olsker Afdeling er skænket
en Dukke til Bortlodning.

Lodseder a 25 Øre (5 for 1 Kr.)
sælges fra 15. Juli til 15. August,
og faas i Strandbazaren og Maler
Nielsens Terrakottaudsalg i Sandvig
samt i Nordlandets Handelshus og
Allinge Boghandel, hvor Dukken er
udstillet.

Lodtrækningen finder Sted 16de
August og det vindende Nr. bekendt-
gøres her i Bladet samt i de Fers-
lewske Aviser.

Bestyrelsen.

Harmonika-Virtuoserne

Gellin og Borgstrøm

afholder en Koncert paa
Hotel „Allinge“.
Søndag den 31. ds. Kl. 8 1/4.
Entree Kr. 1,50 inklusive Skat.
Efter Koncerten Bal.

Høiers Hotel
(Bondestuen)
Hver Aften
Koncert og Optæden af
Harmonikakongen
Adolph Nathan.
Bagefter en Svingom.

Olsker.
Kommuneskatten
for 1. Halvaar 1921—22 modtages
hver Lørdag Eftmd. paa Dalegaard
samt ved Mejerierne „Humledal“ og
„Kajbjerggaard“s første Udbetalinger
Den 1. August vil Restancelisten
blive skrevet og 2 pCt. Rente paa-
skrevet.

Sogneraadet.

Al Slags Frugt

købes til Dagspris.
Gartner Jensen,
Tlf. Allinge 41.

Hirschsprungs

Cigarer

saavelsom andre 1. Klasses danske
Fabrikers Cigarer er altid paa Lager
til billigste Priser.

Prima **Cigaretter** af de bedste
danske og udenlandske Mærker.
Shagtabak, Skraatobak og
Snus.

— De bedste **Shagpiber** føres
altid.

J. B. Larsen.

Telefon Allinge 12.

Nedsatte Priser.

paa nye hjemkomne Varer
Bedste holl Kartoffelmel fra 24 Øre
Fineste sigtet Sagomel — 24 —
Allerbedste Rismel — 31 —
Fin hvid Paploc Sago — 40 —
Extrafine polerede Ris — 43 —
Alt pr. 1/2 kg.

Saasnaert en Gros Prisen paa en
Vare falder, bliver Prisen strax ned-
sat hos mig.

J. B. Larsen

4 Ugers Grise

er til Salg paa **Dyndegaard**
i Rutsker.

En Malkeged

er til Salg hos
Mathias Gregersen,
pr. Rø St.

Fein og Omegns

Ungdomsforening

afholder Fest Søndag den 31. Juli
Kl. 4 paa Sommerlyst i Tein.

Bestyrelsen.

God Lødeko

er til Salg hos Avisbruger P. L. Holm
i Allinge.

Olsker.

Kommunens Regnskab for Aaret
fra 1. April 1920 til 31. Marts 1921
samt Fortegnelse over Formue og
Gæld vil være fremlagt til alminde-
ligt Eftersyn i Olsker Forsamlings-
hus fra 1.—14. August d. A.

Sogneraadet.

Flink yngre Karl

eller Mand kan faa Plads paa
Bondegaard i Rutsker.

Samme Sted er en let Fjedervogn,
Bæreevne 1600 Pd. med tilhørende
Svtnetur samt to ikælvede Kvier til
Salg.

Tagtjære, Tagpap

Papsøm

Altid prima Varer. Prisen nedsat.

Allinge Kolonial- og

Produktforretning.

Til Syltningen

anbefaler vi os med
Topmelis, stødt Melis
Vanille i store Stænger
Syltepulver,
Salisylpulver m. m.

Allinge Kolonial- og

Produktforretning.

Automobilkørsel

besørges ved en ny 6 Personers
Brennaborvogn.
Tlf. Ruts 45. **K. Krak.**

Pattegrise

er til Salg paa
Pellegaard i Rø.

Alle Slags

Værktøj

og Redskaber anbefales.

Glas, Porcelæn og hele Køkkenudstyr

til billigste Priser.

Allinge Kolonial & Produktforretning

Alle Reservedele til

Deerings Høstmaskiner.

Dele til andre Mærker og Høstmaskiner skaffes hurtigt.
Støbestaals-Spidser og Skær til Oliver-Plove.

Rivetænder til Deerings River og svenske River er paa Lager.

Nordlandets Handelshus.

Fra 6te Juni gælder nye nedsatte Priser paa

Sparrer og Bjælker,

3" og 1" Udskudsbrædder.

Prisen er 15 og 20 pCt. lavere, saa nu kan der handles billigt i

Nordlandets Handelshus.

Til Nedsaltning af Kød og Sild anbefales

Groft spansk Salt og **groft Køkkensalt**

Tysk Stensalt til Hø og Grøntfoder,

Billige Priser i

Nordlandets Handelshus.

Høstleer, Høforke,

Lebomme, Høstriver, Strygespaaner, Staal-

Skovle, Spader, Gravegrebe,

baade gode og billige Varer sælges i

Nordlandets Handelshus.

Vi har det stærkeste Arbejdstøj!

Blaa Bomuldsbenklæder Kr. 11,00
Ekstra svære do. Kr. 13,00
Overalls i store Numre Kr. 12,00
Bluserunder Kr. 7,50

Hvide Jakker og Benklæder haves altid paa Lager i alle Størr.

Nordlandets Handelshus.

Et lille Parti

gode Afharpningskul

sælges i disse Dage for **2 Kr. 50 Øre** pr. Hektoliter til straks Levering mod kontant Betaling.

Nordlandets Handelshus.

Vi beder om Bestillinger til Levering i August Maaned af

18 pCt. Superfosfat,

og **35 pCt. Kaligødning** samt fineste engelske **Dampkul** til Tærskningen.

Vi sælger til laveste Priser paa Leveringsdagen.

Nordlandets Handelshus.

En gul Bluse

er funden mellem Mæby og Klemens Kikke og kan afhentes hos Snedker Alfred Hansen, Blitsskov, mod Betaling af dette Avertissement.

2 Blfamilier

er til Salg hos Karl Tandrup, Rø.

Ny 4 Personers Bil

og en 6-7 Personers Bil

samt 1- og 2-spænder Charabanc udlejes billigt hos

V. Sørensen, Borre.

Telefon Sandvig 32.

Til Syltning

anbefales

Prima stødt Mells

Prima hel Mells i Toppe

Prima lys dansk Demerara

Prima Vanille i store Stænger

Syltepulver i Breve.

Prima Krydderier, hele og stødt

Heidelberg Sylteeddike

Pergamentpapir i Ruller.

J. B. Larsen, Allinge.

Alle Slags

Frugt købes

til Dagspris.

Carl Jacobsen,
Allinge.

Overretssagfører

Bojesen Kofoed, Rønne

St. Mortensgade 17.

Inkassation, Dokumentskrivning m. m.

Træffes i Hasle Onsdag Formd.

En Dreng,

14-16 Aar, kan straks eller senere faa Plads paa

Kaggaard i Rutsker.

Telefon Ruts 62.

Vi anbefaler os med et meget stort Udvalg i

Strømper.

Sorte Bomuldsstrømper 85 Ø.

Hvide do. 95 -

Florstrømper 125 -

Silkestrømper 350 -

Fine heluldne engelske

i flere Farver 400 -

Nordlandets Handelshus

Tein.

Indre Missions Møde ved Skolen paa Søndag bliver Kl. 3, ikke som tidligere averteret Kl. 3 1/2.

Have møbler.

anbefales.

L. Fihl, Klemensker.

Telefon n. 13.

Erindringsliste.

Borgmesterkontoret 2-4 Eftm.

Sparekassen 10-12 og 2-4.

Branddirektøren do.

Stempelkontoret i Sparekassen. 10-12, 2-4

Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag

og Fredag Eftm., Mandag og

Torsdag Form.

Distriktslægen 8-9 og 2-3.

Folketingsbygningen paa Raadhuset:

Udlaan Fredag 7-8, (i Vinterhalvaaret

tillige Tirsdag 3-3,30).

Hjælpekassen: Formd. O. Thorngren.

Kasserer Snedker Chr. Lind, Sandvig.

Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-6

Køkkenskontoret 10-11 og 2-4.

Laane- & Diskontobanken 2-4 Eftm.

Postkontoret: Søndag 9-12 og 2-6

Søndag 9-11.

Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6-7.

Skandinaviens-Amerikalinien:

Agent Otto Gornitzka.

Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr.

Olsen, Messen. Kontortid 1-4 Em.

Telegrafstationen 8 Morgen til 9 Aften.

Søndag 9-10.

Toldkammeret 8-12 Form., 2-5 Eftm.

Fredag den 29. ds. aabnes min Forretning i tidligere Hotel du Nord og anbefaler jeg mig fremdeles. - Tlf. Allinge 41.

Gartner Jensen.

Store Indkøb

som sælges særlig billigt!!

Superior hollandsk Kartoffelmel - bedste Sort

a 25 Øre 1/2 Kg

Dobbeltsigtet Sagomel, bedste Sort

a 25 Øre pr Halvkilo.

Hvidt, skarpt Rismel - bedste Sort

a 33 Øre pr. 1/2 Kg

Extrafine, polerede Japan-Riis a 45 Øre 1/2 Kg.

Smaa klare Japan-Riis a 32 Øre do.

Nordlandets Handelshus.

Nørresundby Gødningsskalk

ventes daglig. Pris 30 Kr. pr. 1000 kg fra Skib.

Giv os Bestilling snarest.

Nordlandets Handelshus.

Store engelske Dampkul

af prima Kvalitet ventes i kommende Uge og første Halvdel af August Maaned, Billigste Pris i

Nordlandets Handelshus.

Prima Svineskraa

af halv 2-radet Byg og halv Majs,

Ren Majsskraa, Knækmajs, valset Blandsæd, frisk stor Majs, Byg, Blandsæd, grove Rugklid sælges i

Nordlandets Handelshus.

Grove danske Hvedeklid

sælges for 12 Kr. pr. Sæk = 40 kg

Grove danske Rugklid

sælges for Kr. 11,20 pr. Sæk = 40 kg

Tørret stor Majs sælges for 29 Kr. pr. Td. = 100 kg

Ny Sendinger af **Foderblanding, Soyaskraa**

Texaskager, Kokuskager,

Høfrøkager, valset **Blandsæd.**

Nordlandets Handelshus.

De gamle sagde —

Man maa enten være Hammer eller Ambolt.

Goethe.

Verden bestaar af Individer og Personligheder. Nogle paastaar, at man fødes i den af Klasserne, man tilhører; andre mener, at man selv kan vælge. En Personlighed behøver nemlig hverken at være smuk, rig, begavet eller talentfuld.

Et Individ er en af dem „man tager“, ligesom en Husmoder tager tre Æg og to Lod Smør. En Mand, der har en Forretning, tager saa og saa mange Individer til sin Fabrik, sit Lager og sit Kontor. Han spørger sig selv, hvad han kan bruge dem til, og han sætter dem paa hver sin Plads. De er i Reglen føjelige, og naar man tager dem i Ørerne ligesom Kaniner, er det let at løfte dem.

Men med Personligheder er det noget helt andet. Personligheden ved hvad han vil, og han holder ikke af at gøre andel. Personligheden er selv den, der sætter Ting paa Plads. Han er Hammer og holder sin egen Takt.

I Individernes Verden gaar det behageligt til med Komplimenter og Høflighedsbeviser. Personlighederne

derimod er Moralens Politibetjente, der har den ubehagelige Opgave at sige de Sandheder, Menneskene saa nødig vil høre. Et Individ begriber ikke, at et Menneske vil paatage sig dette Besvær, da det er langt lettere at smile og snakke Folk efter Munden. Men netop i denne Mangel paa Forstaaelse, viser Individet, at han er Menigmand.

De karakterfaste Mennesker har til enhver Tid udgjort Samfundets sande Ridderskab. Til at være en Personlighed hører der Mod, Forsælgelse og Tro.

Og hvad er Lønnen? Den, at hvis en Mand af en Fejltagelse tror, vi er Kaniner, og vil tage os op af Kassen ved Ørerne, har vi Klørerne i Orden, og han vil meget hurtigt sætte os ned igen.

Valget staar mellem Hammer eller Ambolt. I det Øjeblik de to hugger sammen, gør det maaske lige ondt i dem begge; men der er noget i Personligheden der forlanger at være Hammer! Skal der slaas, bestemmer vi selv hvor og hvornaar Slaget falder!

Verden og vi.

LOËTTA

Fineste dansk Fabrikat
i ½ Kg Pakker.

Pløjede og høvlede prima

Granbrædder Nr. 1,

knastfri, hvide, tørre og reelle i alle Maader, særlig passende til Gulve, Loft og Brædevægge, haves i alle Længder, saa Spild kan undgaas. - Spørg om Prisliste og Salgs vilkaar i

Nordlandets Handelshus.

Vore

Bomuldsvarer er de billigste!

Bomuldslerred 70 cm bredt 100 Øre pr. m
do. 80 cm bredt 140 Øre —
do. 80 cm kiple 175 — —
God hvid Sherting 100 Øre
Dowlas og Medium 125 Øre
Bomuldstøj i forskellige Mønstre 100 Øre
do. 80 cm bredt 175 Øre

Nordlandets Handelshus.

Prima

Standard Høstbindegarn

til billigste Dagspris anbefales fra

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Ima Foderstoffer

Billigste Dagspriser,

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Gødning. Gødning.

Bestilling modtages gerne hos

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Prima Kolonialvarer

bedst og billigst hos

Allinge

Kolonial- & Produktforretning.

Alle Mennesker,

som har set, hvorledes

Bornholms Vegetabil Margarine,

fremstilles, behandles og opbevares, vil ganske uvilkaarligt forlange dette højfine Produkt til sine Maaltider. - Alle Forretninger i Allinge-Sandvig sælger

Bornholms Vegetabil Margarine.

Til Eftersaaning anbefales
Gul Sennop, Høj Spergel.
Nordlandets Handelshus.

De nye Sendinger **Høstbindegarn**
af bedste Kvalitet er paa Lager. Bestilte Partier bedes venligst afhentet. Pris **1 Kr.** pr. Halvkilo.

Nordlandets Handelshus.

Børnernes Rubrik

Alle Dage har Kampen mod vilde Dyr været en af de primitive Folkeslags mest yndede Forøvelser. — Noget af det mest spændende paa dette Omraade præsteres sikkert af de Vilde, som lever paa nogle Øgrupper i det stille Ocean, og som jeg nu vil fortælle dig lidt om.

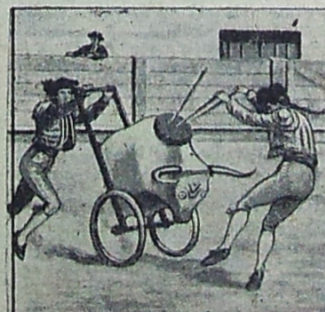
Farvandede paa disse Øer er rige paa Hajfisk og fra Barnsben er de smaa sorte Børn vant til at tage sig iagt for disse Havets Manneskædere. Efterhaanden som Børnene opnaar Svømmefærdighed bliver de mere og mere forvovne, og som voksne driver de den farlige Sport, der vises paa nedenstaaende Billede.

En af Negrene springer i Vandet og svømmer saa længe rundt til en Haj bliver opmærksom paa ham. Kammeraterne ombord i Skibet, som i Tide har advaret ham, saa han kan svømme hen til det nedhængende Reb, ser nu, hvorledes Hajen vender Bugen op, som den altid gør, før den bider.

I samme Nu styrter en af de Sorte sig over Rælingen og gennemborer med en skarp Kniv den forhadte Hajfisk, det vil sige, hvis han ikke er uheldig og støder ved Siden af, for saa vilde jeg nødig være i hans Sted.

Men det er jo ikke bare blandt de Sorte at Kampen mod de vilde Dyr er den bedste Underholdning. Det er den ogsaa i Spanien, hvor de store Tyrefægtninger er den uundværlige Folkeforlystelse. Ogsaa her er Behændighed en Nødvendighed, for i modsat Fald undgaar den, der fægter med Tyren, ikke at blive spiddet paa Tyrens Horn.

Her ser du et Billede fra en Tyrefægterskole ved Madrid. Tyren, der er af Træ og forsynet med to rigtige Horn, føres frem af en Picador, der saa godt han formaa, søger at

stange Tyrefægteren, idet han med Vognen forsøger at efterligne Tyrens Bevægelser. Denne paa sin Side maa ikke alene søge at undga disse Angreb, men maa samtidig søge at støde sine Spyd ind i Tyrens Nakke, saaledes som Kampreglerne foreskriver det. Naa, det er nu ikke Kamp altsammen her i Verden. Der er ogsaa meget, som fortæller os om fredeligt Sammenhold og Venskab mellem levende Væsner.

Hvad mener du om denne Konformand, som blev saagode Venner med sin Kanin, at han tog den med paa Kontoret.

Dyret havde blot den slemme Vane, af det gnavede i Papiret, som Manden skrev paa, og af den Grund fik den, som du ser, Mundkurv paa, saa den kunde gemme sin Appetit til den kom hjem til Kaalbladene.

At Katten, som dog ellers har noget af Tigernaturen i sig, ogsaa rummer blidere Følelser, det ser du af dette Billede.

En Høne døde fra sine Kyllinger og hele Kuldet gik tabt undtagen denne ene, der blev antaget i Barns Sted af Katten, som hidtil med Rette havde været anset for at være alle bejledrede Væsners Dødsfjende.

Onkel Peter.

Rønne-Allinge Jernbæns
Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	715	1250	730
- Nyker	731	110	746
- Klemensker	743	128	758
- Rø	758	146	813
- Humledal	806	154	821
- Tein	812	204	827
- Allinge	822	217	837
- Sandvig	830	225	843

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	540	910
- Allinge	937	548	917
- Tein	946	600	926
- Rø	950	604	930
- Humledal	1002	618	942
- Klemensker	1018	637	958
- Nyker	1030	650	1010
- Rønne	1050	710	1030

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	800	1235	730
- Nyker	816	1251	746
- Klemensker	828	1303	758
- Rø	843	118	813
- Humledal	851	126	821
- Tein	857	132	827
- Allinge	907	142	837
- Sandvig	915	150	843

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	930	555	910
- Allinge	937	602	917
- Tein	946	611	926
- Rø	950	615	930
- Humledal	1001	626	942
- Klemensker	1017	642	958
- Nyker	1027	652	1010
- Rønne	1045	710	1030

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangler De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avvert i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Prima

Kurvekufferter

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Den bedste

Tagtjære

sælges billigt i

Nordlandets Handelshus

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrevne er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere til Underretning for Redaktionen — opgi Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Høns, Kyllinger

og unge Duer **købes** til Dagspris
Carl Jacobsen, Allinge.

Prisen for Prima

Læder Tagpap

Nr. 0.0 er nedsat

med 2 Kr. pr. Rulle a 15 □ Alen.
Amerikansk

Asfalt-Tagpap

og

Isopal-Pap

anbefales til laveste Priser

Nordlandets Handelshus.